

פינת הפיקוח

מורים שואלים, המפמ"ר משיב

ד"ר סלמה, אשר? החינוך והתכנות

לימוד הוא יהיה זכאי להעריך רק מחברות מרמה זו. אם הוראת הפיסיקה מתחלקת בבית-ספר מסוים בין שני מורים, האחד מלמד מכניקה ומכין לבחינת בגרות בנושא זה, והשני מלמד את שאר הנושאים, רשאי הראשון להעריך רק את מחברות הבחינה במכניקה.

הפיקוח מעודד מורים העומדים בקריטריונים אלו להצטרף למאגר המעריכים, מאחר וההשתתפות בהערכה תורמת באופן ניכר לשיפור ההוראה, במיוחד בקטע של הכנת מבחנים, הגדרה מדוייקת של הדרישות מהנבחן, ניסוח נכון של הפיתרון ושיפור מהימנות הבדיקה. עצם ההשתתפות בתידרוכי המעריכים, גם ללא ההערכה עצמה מאפשרת למורים לעמוד על אופן בניית מפתח פיתרונות למבחנים ועל רמת הדרישות בפיתרון בעיות שונות.

מורים המצטרפים לסגל המעריכים מתבקשים בתקופה הראשונה להעריך כמויות קטנות יותר של מחברות, המתאיחות לשאלון אחד בלבד. מורים אלה זוכים להדרכה צמודה של מעריך בכיר. ורק לאחר שעברו את "טבילת האש" בהצלחה, מאפשרים להם לעבור למכסות רגילות ולבחור שאלונים שונים. גם אז נמשכת הבקרה הסטטיסטית על טיב הערכותיהם.

שאלה: האם מומלץ לפצל את בחינת הבגרות ב-5 יחידות לימוד ולהגיש את תלמידי י"א למכניקה או להגיש את התלמידים בסוף י"ב לכל הבחינה?

תשובה: למעט כיתות יחודיות או יוצאות דופן ממליץ הפיקוח להגיש בסוף י"ב את התלמידים לבחינה בשלמותה. בסוף י"א התלמידים לא רכשו עדיין בצורה טובה את מיומנויות המעבדה. מיומנויות אלו באות לפעמים לידי ביטוי גם בבחינה בכיתה. כמו כן מסתבר שתלמידים אלו חלשים בהשוואה לתלמידי י"ב בפיתרון בעיות הדורשות חשיבה פיסיקלית או הכוללות היבטים עמוקים יותר של הפיסיקה. סעיפים עם שאלות מסוג זה הולכים וכובשים את מקומם בבחינה.

(ניתוח מפורט של תוצאות סקר אשר הביא למסקנה זו יופיע במאמר נפרד).

שאלה: מהם התנאים הנדרשים ממורה על מנת שיוכל להעריך בחינות בגרות במרב"ד (מרכז הבדיקה)?

תשובה: כעקרון, כל מורה בעל רשיון הוראה קבוע לפיסיקה, ואשר הגיש תלמידים לבחינת בגרות במשך שלוש שנים לפחות, רשאי להעריך בחינות בגרות ברמה בה הוא לימד. לדוגמה, אם מורה הגיש תלמידים לרמה של 3 יחידות